

Овај број доноси наставак *Новој српској буквар* Николић испишује занимљиве кратке информације логији, Жичи, здрављу и истини као појмовима хова почетна слова, као и други наставак *Зр* у овом броју свакако је и *Мали речник* Шић, који представља почетак своје објасне многи религијски појмови

У ред радова са темама тора у области Првог српс матра природу односа а Миодраг Матицки

Посебну п јима своје ви из 1995. г ша Ступ

КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

Година XLIV

Београд 1996.

Број 1-2

и, у којим сеобама иновић, Николар Симоновић. Ово упор из Карина Горснежана Мирчић после

рике са прилозима научно-педата, *Народно здравље*, *Асирон* занимљив и сликовит начин, одстух рецепата, дају предлози за спремањеље (Миленко Матицки, *Српски сеоски ђур*

спајајући у себи време прошло и време садашње ља штиво и за време које је пред нама.

ЗЛАТА БОЈОВИЋ (Београд)

Michele Pietro Ghezzi, I Dalmati all'Università di Padova dagli atti dei gradi accademici 1801-1947, Atti e memorie della Società Dalmata di storia patria, volume XXII, Венеција, 1993, стр. 253.

Књигом М. П. Геца *Далматинци на Падованском универзитету*, којом је обухваћен период од 1801. до 1947. године окончано је дуго и корисно истраживање које се односило на важан део културне прошлости Далмације, Дубровника и Боке Которске.

Познато је да је за време млетачке управе Далмацијом и Боком Которском, од 1420. година до краја XVIII века, т.ј. до доласка Наполеона у ове крајеве, када је престала да постоји Млетачка Република, а са њом и њена провинција звана „Dalmazia et Albania”, најважнији универзитетски град за младиће са ових простора била Падова. Упућивали су се они и на друге универзитете, у Рим, Болоњу, Лорето, Сијену итд., у зависности од области коју су студирали, али у највећем броју одлазили су у Падову, на територију државе чији су поданици били. Поред њих, у Падови је факултетска похађао и велики број Дубровчана. На старом, чувеном универзитету Бо они су студирали право, црквено и световно, литературу, медицину и др., стицали су не само дипломе већ су бивали и професори и ректори. У аулама Падованског универзитета налазе се и сада гробови, плоче и друга знамења која подсећају на њихово присуство. Овај град је био и важан издавачки центар, а неки штампари су се специјализовали управо за словенске књиге. У богатом архиву и у разним историјама Падованског универзитета налази се на велики број података који се односе на студенте пореклом са источне стране Јадрана. Поред њихових имена срећу се белешке „Dalmazia”, „Ragusa”, „Cattaro”, „Drnis”, „da Ragusa”, „da Spalato”, „da Zara”, „da Kosovo (Knin)”, „Castel Nuovo (Cattaro)”, „da Lesina”, „da Veglia” и др.

Истраживањем ове грађе М. П. Гецо се бави већ дуже време. Систематизоване податке за XVII и XVIII век, који су обухватили 647 студената, он је објавио у претходној књизи исте едиције.

Ова књига, друга по реду, обухватила је период од једног и по века, у политичком, државном, историјском и културном погледу далеко сложенији (то је било време после Наполеонових освајања делова Медитерана, великих геополитичких промена, стварања краљевине Италије, смењивања управа разних држава на источној обали Јадрана, одакле су студенти потицали, промена које су донеле два светска рата у првој половини XX века).

И поред тога што Падова више није имала државни значај као у претходном периоду, она је и даље остала важно и престижно место студија. Од 1801. до 1947. година на Падованском универзитету дипломе је стекло близу пет стотина студената пореклом из места са источне јадранске обале. Томе су доприносили не само традиција и географска упућеност већ и општи развој и гранање Падованског универзитета који је могао да задовољи многе, разноврсне жеље младих људи. Поред додашњих класичних студија медицине, права, уметности, литературе и др. развијају се нови факултети и новозасноване студијске групе – медицинско-хирушко-фармацеутски, филозофско-математички, економски, правни, минералошки, студије литературе, уметности итд. И међу професорима и ректорима био је све већи број оних који су потицали из далматинских градова. Међу студентима су били и неки од потоњих најважнијих носилаца књижевног и културног живота: Теодор Петрановић, Спиридон Петровић, преводилац народних песама Фердинанд Пелегрини, Антон Бајамонти, Јеролим Бајамонти, Никола Остојић, Франо Карара, Иван Август Казначић, Урбан Рафаели, Коста Војновић и други.

Осим података о студијама, исцрпног и прегледног индекса и библиографије, ова књига садржи и додаток *Memorie Dalmate a Padova* Франка Луксарда (Franco Luxardo). У том додатку донете су фотографије грбова и мапа далматинских градова, плоча са натписима и биста значајних личности које су чиниле део историје Падованског универзитета: Франа Краса, Николе Болице, Бернарда Соркочевића, Симеона Стратика, Николе Томазеа, Артура Кроние, познатог слависте, професора језика и књижевности – „serbo-croato” – од 1940. до 1967. године.

Књига М. П. Геца, заједно са прилогом Ф. Луксарда драгоцен је водич и вишеструко користан извор података о писцима и другим значајним личностима XIX и прве половине XX века које су највиша знања и знања стицали на Падованском универзитету.